

“ILK QADAM”
DAVLAT DASTURI ASOSIDA
ELEMENTAR
MATEMATIKA
FAOLIYATINING
ISHLANMALARI

KICHIK GURUH

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MATEMATIK TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISH

**(Kichik guruhlar uchun
faoliyat ishlanmalari)**

Son va sanoq

1. Guruhdan bir predmetni ajratishni, aloxida predmetlardan guruh hosil qilishni o'rgatish.
2. Aloxida predmetlardan guruh hosil qilishni, guruhdan bir predmetni ajratishni o'rgatish.
3. «Shuncha», «Teng», «Ko'p», «Kam» so'zlarini tushunish, nutqda foydalanishni o'rgatish.
4. «Qancha?», «Shuncha», «Teng» so'zlarining ma'nosini tushunish va nutqda qo'llash.
5. 1 soni bilan tanishish.
6. 2 soni bilan tanishish va 2 soni ichida predmetlarni sanashni o'rgatish.
7. 3 soni bilan tanishish va 3 soni ichida predmetlarni sanashni mashq qilish.
8. 4 soni bilan tanishish va 4 soni ichida predmetlarni sanashni mashq qilish.
9. 1 dan 4 gacha sanash kunikmalarini mustaxkamlash.

Miqdor (Kattalik)

1. Uzunligi bo'yicha keskin farq qiluvchi predmetlarni qiyoslashni o'rgatish.
2. Uzunlik bo'yicha taqqoslashni davom ettirish.
3. Predmetlarni uzunligi va eniga karab taqqoslashni o'rgatish.
4. Predmetlarni uzunligi, balandligiga ko'ra qiyoslash.
5. Predmetlarni uzunligiga ko'ra ustiga va tagiga qo'yish usullaridan foydalanib qiyoslashni o'rgatish.
6. Namunadagi rasm yordamida ustiga qo'yib taqqoslash usuli bilan tanishtirish.
7. «Baland», «Past», «Bir xil», «Xar xil» so'zlarini farqlashga o'rgatish.
8. Predmetning ulchamini aniqlash, berilgan belgisiga ko'ra qiyoslash.
9. Bir xil o'lchamdagi predmetlarni ajratish va farqlash.

Geometrik shakllar

1. Doira shakli bilan tanishtirish.
2. Doirani sezgi-xarakat va kuruv yullari bilan tekshirish usullarini o'rgatish.
3. Kvadrat shakli bilan tanishtirish.
4. Doira va kvadratni bir-biridan farqlashga o'rgatish.
5. Uchburchak shakli bilan tanishtirish.
6. Shakli bir xil, ulchami xar xil bulgan predmetlarni farqlash.
7. Uchburchak shaklini sezgi, xarakat va kuruv yullari bilan tekshirish usullarini o'rgatish.
8. Tevarak-atrofdagi predmetlardan uziga tanish bulgan geometrik shakllarni ko'ra bilishga o'rgatish.
9. Doira, kvadrat, uchburchakni bir-biridan farqlashga va kiyoslashga o'rgatish.

Fazoviy tasavvur

1. O'ng va chap qo'lni farqlay olishni o'rgatish.
2. O'ng va chap qo'lni farqlashni o'rgatishni davom ettirish
3. Predmet (o'yinchoq)larni o'ng qo'l bilan chapdan o'ngga kuyishni o'rgatish.
4. Uz-uzidan xarakat yunalishini: oldinda (oldinga), orkasida (orkaga) tushunchalarni aniklashga o'rgatish.
5. Uz-uzidan xarakat yunalishini, o'ngdan (o'ngga), chap tomondan (chapga) tushunchalarini farqlash.
6. Yukorida (yukoriga), pastda (pastga) degan tushunchalarni aniklashga o'rgatish.
7. Bolalarni kursatilgan yunalishda muljal olishga, berilgan shart bo'yicha uz xolati urnini belgilashga o'rgatish.
8. Bolalarni uzlaridan yukoriga, pastga kabi xarakat yunalishlarini aniklashga mashq kildirish.
9. Yil davomida urganilgan bilimlarni mustaxkamlash.

Son va sanok

Mavzu: Guruhdan bir predmetni ajratishni, aloxida predmetlardan guruh hosil qilishni o'rgatish

Maqsad:

- Aloxida predmetlardan guruh hosil qilishni, guruhdan bir predmetni ajratishni o'rgatish.
- «Kup» va «bitta» tushunchalarining ma'nosini tushuntirish, nutqida «kup», «bitta», «bitta xam», «bittadan» so'zlarini ishlatishni mashq kildirish.

Kutilayotgan natija:

- Bolalar «bitta» va «kup» xakida tushunchaga ega buladilar.

Bolalar bilimlarini kengaytirishga yunaltirilgan, ishtirok etishga muljallangan interfaol usullar:

- Kiska xikoya
- Tushuntirish
- Savol-javob
- Bilimlarni mustaxkamlash uchun O'yin

Kerakli jixozlar:

- O'yinchoqlar tuplami-ona mushuk va mushukchalar (mushukchalar soni, bolalar soniga teng bulishi kerak).

Faoliyatga tayyorgarlik:

- Stol ustiga o'yinchoqlar-ona mushuk va mushukchalar usti yopik xolda qo'yiladi. Bolalar stol atrofida yarim doira bo'lib o'tiradilar.

Faoliyatning borishi:

Tarbiyachi: «Miyovv, miyovv!»- Bu miyovlayotgan nima ekan? (Tarbiyachi ona mushukning ustini ochib ko'rsatadi). Bu ona mushukku. Ona mushuk nechta ekan? Ona mushuk nimalarni chakiryapti? (Tarbiyachi mushukchalarning xam ustini ochadi va bolalarning diqqatini mushukchalarning kup ekanligiga karatadi. «Kup» so'zini aloxida intonatsiya bilan talaffuz etadi. Bitta mushukchani qo'lga olib suraydi: «Menda nechta mushukcha bor? To'g'ri. Menda bitta mushukcha bor. Ona mushukda qancha mushukchalar bor? Xa, ona mushukda mushukchalar kup»,-deb tarbiyachi bolalarning javoblarini ma'qo'llaydi.

Keyin bolalarni navbat bilan chakiradi va bittadan mushukcha olishni taklif kiladi. Xar bir bola bittadan mushukcha oladi, ona mushukning bolalari tobora kamayib boraveradi, oxiri bitta xam kolmaydi. «Bittadan» va «bitta xam» so'zlari urgu berib aytiladi. Bolalar «bittadan» mushukcha olganlaridan keyin ona mushukda «bitta xam» mushukcha kolmaganini ko'radilar.

Tarbiyachining taklifi bilan bolalar mushukchalarni yaxshilab kurib chikadilar. Tarbiyachi savol beradi: «Mushukchalar qanday rangda? Kani aytingchi, sizlarda nechtdan mushuk bor?» Savollarga 2-3 bola javob beradi. Tarbiyachi ularning javoblarini umumlashtiradi: «Jamolda bitta mushukcha, Ulugbekda bitta mushukcha, Lolada bitta mushukcha, Kamolda bitta mushukcha, Yulduzda bitta mushukcha, xammada bittadan

mushukcha bor, ona mushukda esa bitta xam mushukcha kolmadi. Kelinglar, xammamiz birgalikda aytamiz: bitta xam mushukcha kolmadi! «Miyovv, miyovv!»- ona mushuk mushukchalarini chakiryapti. Ona mushukda kup mushukcha bulishi uchun nima qilishimiz kerak? Ona mushukda kup mushukcha bulishi uchun, qo'lingizdagi mushukchalarni olib kelishingiz kerak».

Tarbiyachi bolalarni navbat bilan stol yoniga chakiradi, xar bir boladan u nechta mushukcha olib kelganligini suraydi, ularning olib kelgan mushukchalarining sonini ta'kidlab aytib turadi: «Kamol bitta mushukcha olib keldi, Jamol bitta mushukcha olib keldi, Lola bitta mushukcha olib keldi, bolalar karanglar, mushukchalar kupayib bormokda». Xamma mushukchalar stolga kuyilganidan keyin ona mushukda qancha mushukcha bulgani aytiladi. «Xamma bittadan mushukcha olib keldi va ona mushukning mushukchalari kup buldi».

«Xa, ona mushukning mushukchalari kup. Ona mushuk nechta? To'g'ri, ona mushuk bitta. Kaysi kup: ona mushukmi yoki mushukchalarmi? To'g'ri, mushukchalar kup, ona mushuk bulsa bitta».

Bolajonlar, xozir men sizlarga kizikarli xikoya aytib beraman. Bitta mushukning kup mushukchalari bor ekan. Bolajonlar mushuk nechta ekan? Bitta. Mushukchalarchi? To'g'ri, mushukchalar kup ekan. Mushuk bolalarini qanday kilib chakiradi? To'g'ri, «miyovv» deb chakirar ekan. Mushukchalarchi, ular qanday javob beradilar? Mushuk mushukchalari bilan xar xil O'yinlar uynar ekan. Masalan: «Bekinmachok» O'yinini uynar ekan. «Bekinmachok» O'yinini bilasizlar, bir kishi kuzlarini yumib turadi, boshkalar yashirinadi. So'ng kuzini yumib turgan bola, kuzini ochib, yashiringanlarni topadi.

Xoxlaysizlarmi, xozir mushukchalar bilan «Bekinmachok» O'yinini uynaymiz. Biz mushukchalarning onasi bilan kuzimizni yumib turamiz. Sizlar xar biringiz bittadan mushukchani olib, u bilan birga yashirinasiz. Keyin biz sizlarni izlab topamiz.

Biz kuzimizni yumib turibmiz, kani, bolajonlar, xar biringiz bittadan mushukchani olib, u bilan birga yashirining. Xamma bolalar va mushukchalar yashirinib buldimi? Biz izlashni boshladik!

Jamolbek, siz mushukcha bilan stol yoniga yashiringansiz, sizni topib oldik. Mushukcha bilan yonimga keling. Jamolbek, siz nechta mushukcha olib keldingiz? To'g'ri, bitta mushukcha olib keldingiz. Miyov-miyov! Mushukchalarning onasi xursand buldi.

Xuddi shunday kilib tarbiyachi xamma bolalarni topadi. «Bekinmachok» O'yini yokdimi, bolajonlar?

So'ngra stol ustida nechta mushuk va qancha mushukchalar borligini suraydi.

Bolalar bilimini tekshirish va mustaxkamlash uchun savollar:

1. Ona mushuk nechta?
2. Mushukchalar qancha, kupmi, bittami?

Faoliyat yakunida bolalarni rag'batlantirish.

Ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish kitobini (kichik guruhlar uhun)

**Lotin alifbosida to'liq holida olish uchun
murojaat qiling:**

Kitob narxi: 25 ming so'm

Biz bilan bog'lanish:

Telegram kanalimiz:

Kanal [@maktabgacha_TT](https://t.me/maktabgacha_TT) yoki

Admin → [@hujjat1bot](https://t.me/hujjat1bot)

Admin

91-397-77-37

Shokirjon

To'lov uchun: UZCARD *880*8600 0609 4180 8876*summa#

HUMO *880*9860 0803 8650 5368*summa#

DIQQAT!!!

Sizga buni omonat qilib beramiz.

Faqat o'zingiz uchun
foydalaning.

Kanal va gruppalariga
tarqatmang.

Printerda chiqarib sotish mumkin
emas.

Mualliflik huquqi himoyalangan